Lietas Nr. A420171115
Lietas arhīva Nr. AA43-1158-16/19

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2016.gada 26.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente K.Krastiņa,
tiesneses L.Vīnkalna un A.Zariņa

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikuma par Finanšu ministrijas disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas 2015.gada 6.februāra lēmuma Nr.12-34/16 atcelšanu, sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 14.augusta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) ģenerāldirektores 2014.gada 21.oktobra lēmumu Nr.4947-p (turpmāk – Sākotnējais lēmums) VID Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punktu (turpmāk – Latgales MKP) daļas Muitas kontroles punkta (turpmāk – MKP) vecākajam muitas uzraugam /pers. A/ par Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma (turpmāk – Disciplināratbildības likums) 36.panta pirmajā un otrajā daļā noteiktā disciplinārpārkāpuma – amata pienākumu nepamatotu nepildīšanu, ja tā dēļ valsts interesēm nodarīts būtisks kaitējums – izdarīšanu piemērots disciplinārsods – atbrīvošana no amata.

Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam, /pers. A/ to apstrīdēja Finanšu ministrijā (turpmāk – Ministrija).

[2] Ar Ministrijas 2015.gada 6.februāra lēmumu Nr.12-34/16 (turpmāk – Lēmums) sūdzība atzīta par nepamatotu un Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

Lēmumā norādīti šādi argumenti.

[2.1] 2014.gada 16.jūnijā tika apstiprināts VID Muitas pārvaldes Pārbaužu daļas pārbaudes plāns Nr.7 Terehovas MKP (turpmāk – Pārbaudes plāns). Pārbaudes laiks tika noteikts 2014.gada 20.jūnijs no plkst.00.00 līdz plkst.02.00. Kontroles pamats bija VID iekšējo risku mazinošo pasākumu plāna 2014.gadam (apstiprināts 2014.gada 9.janvārī) 6.punkts – veikt darba organizācijas un iekšējās kārtības noteikumu ievērošanas pārbaudes VID Muitas pārvaldes struktūrvienībās. Kā pārbaudes mērķi tika noteikti: veikt iekšējās kontroles pasākumu Terehovas MKP sadarbībā ar Valsts robežsardzes amatpersonām un VID Muitas pārvaldes Latgales MKP daļas Muitas kontroles organizēšanas nodaļas vecāko muitas ekspertu Ivaru Vucenu ar naudas meklēšanas suni; veikt iekšējās darba kārtības noteikumu ievērošanas pārbaudi, pārliecinoties, vai Terehovas MKP muitas amatpersonas ievēro VID 2011.gada 9.maija iekšējos noteikumus Nr.15 „Iekšējās kārtības noteikumi muitas kontroles punktos un to uzraudzībā esošo preču vietās" (turpmāk – Noteikumi Nr.15). Pārbaudi tika uzdots veikt šādām VID amatpersonām – Aleksandram Ņečiporukam, Arvīdam Ertam, Sandim Lapiņam, Sanitai Minkevičai un I.Vucenam.

[2.2] Veicot kontroli ar skaidras naudas meklēšanas darba suni Terehovas MKP eksporta joslas paviljonā, naudas meklēšanas suns uzrādīja naudas klātbūtni vecākā muitas uzrauga /pers. A/ apģērbā. Pārbaužu daļas darbinieki nekavējoties pieprasīja /pers. A/ deklarēt pie viņa esošo naudu un to uzrādīt pārbaudes veicējiem. Uz minēto pieprasījumu vecākais muitas uzraugs /pers. A/ nereaģēja un kategoriski atteicās izpildīt minēto pieprasījumu. Par pieprasījuma izpildes atteikumu un pretošanos pārbaudes veicēju likumīgajām prasībām veikt iekšējās kārtības noteikumu pārbaudi saskaņā ar Pārbaudes plānu un Noteikumiem Nr.15 Pārbaužu daļas amatpersonas aptuveni plkst.00:32 informēja Terehovas MKP muitas maiņas vadītāja p.i. Irīnu Golubovu, aptuveni plkst.00:45 Terehovas MKP virsuzraugu Aivaru Šarkovski un aptuveni plkst.00:50 Latgales MKP daļas vadītāju Guntaru Loitu ar lūgumu sniegt atbalstu pārbaudes veicējiem un nodrošināt pārbaudes veikšanu attiecībā uz minēto muitas amatpersonu. Latgales MKP daļas vadības veiktās pārrunas ar /pers. A/ un vairākkārtēji pieprasījumi sadarboties ar pārbaudes veicējiem un uzrādīt pie sevis esošās lietas nedeva rezultātu. Par minēto faktu /pers. A/ tika pieprasīts sniegt paskaidrojumu un tika sastādīts VID Muitas pārvaldes Pārbaužu daļas akts.

[2.3] VID ģenerāldirektore ar 2014.gada 21.jūlija lēmumu Nr.3274-p izveidoja disciplinārlietas izmeklēšanas komisiju, lai izmeklētu /pers. A/ iespējamo disciplinārpārkāpumu. Komisijas sastāvā bija VID Muitas pārvaldes Pārbaužu daļas vecākais muitas eksperts A.Ņečiporuks, VID Muitas pārvaldes Pārbaužu daļas vecākā muitas eksperte Nadežda Puzanova, VID Finanšu policijas pārvaldes Iekšējās drošības daļas vadītāja vietnieks Kaspars Osis, VID Personālvadības pārvaldes Personāla administrēšanas un juridisko jautājumu daļas galvenā juriste Jūlija Nikiforova. Apstrīdēšanas iesniegumā /pers. A/ izteicis šaubas par disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas priekšsēdētāja A.Ņečiporuka objektivitāti, bet nav apšaubījis

pārējo trīs VID disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas locekļu objektivitāti. 2014.gada 21.oktobra atzinumu VID ģenerāldirektorei ir parakstījuši visi komisijas locekļi un komisijas locekļu viedokļi par disciplinārlietas apstākļiem nebija dalījušies. Ievērojot minēto, nav pamata apšaubīt A.Ņečiporuka objektivitāti 2014.gada 21.oktobra atzinuma sagatavošanā, neskatoties uz to, ka A.Ņečiporuks bija arī 2014.gada 20.jūnija veiktās pārbaudes dalībnieks.

[2.4] No disciplinārlietas materiālos esošajiem VID Muitas pārvaldes Pārbaužu daļas 2014.gada 20.jūnija aktiem, vecākā muitas eksperta A.Erta 2014.gada 25.jūnija ziņojuma, vecākā muitas eksperta S.Lapiņa 2014.gada 26.jūnija ziņojuma, vecākā muitas eksperta A.Ņečiporuka 2014.gada 25.jūnija ziņojuma, muitas maiņas vadītāja p.i. I.Golubovas 2014.gada 20.jūnija paskaidrojumiem un VID Muitas pārvaldes Latgales MKP vadītāja G.Loita 2014.gada 3.oktobra paskaidrojumiem izriet, ka /pers. A/ saskaņā ar Noteikumu Nr.15 21.punktu tika pieprasīts uzrādīt aizmugurējo bikšu kabatu saturu un novilkt kurpes, jo uz naudas esamību norādīja dienesta suns. /pers. A/ atteicās novilkt kurpes un uzrādīt aizmugurējo bikšu kabatu saturu.

Kompetento muitas amatpersonu prasība uzradīt bikšu kabatu saturu un darba apavus, lai pārliecinātos par skaidras naudas klātbūtni, jo par skaidras naudas esamību /pers. A/ ir norādījis dienesta suns, nevar uzskatīt par normatīvo aktu pārkāpumu. Tāpat ar disciplinārlietas materiāliem neapstiprinās /pers. A/ apgalvojums, ka kompetentās muitas amatpersonas viņam ir likušas izģērbties. Prasība uzrādīt aizmugurējās bikšu kabatās esošo saturu un novilkt darba kurpes neliecina par to, ka /pers. A/ ir likts izģērbties. Līdz ar to /pers. A/ iebildumi par S.Lapiņa un A.Ņečiporuka prettiesisko rīcību, veicot pārbaudi, ir nepamatoti.

[2.5] Ar savu rīcību pieteicējs ir diskreditējis sevi kā valsts amatpersonu un zaudējis cieņu un uzticību, jo nav iespējams paļauties uz viņa turpmākās rīcības tiesiskumu un pamatotību, veicot dienesta pienākumus, kas saistīti ar muitas kontroles pasākumu veikšanu un kontrabandas apkarošanu. Tādējādi disciplinārpārkāpuma rezultātā tika nodarīts kaitējums valsts interesēm – VID cieņai un uzticībai, jo, zinot, ka VID amatpersona izdara šādus pārkāpumus, zūd uzticība un cieņa visam VID un tiek mazināta uzticība muitas amatpersonām kopumā. Nav pieļaujama bezatbildīga attieksme pret saviem dienesta pienākumiem un vienlaikus arī pret kolēģiem. Uzsākot pildīt amata pienākums VID Muitas pārvaldē, parakstot amata aprakstu un dodot svinīgo solījumu atbilstoši Muitas likumam, /pers. A/ ir uzņēmies atbildību par Latvijas valsts interešu aizsargāšanu un aizstāvēšanu, pēc labākās sirdsapziņas veikt savus dienesta pienākumus un pakļauties muitas darba disciplīnai. /pers. A/ tika uzticēta atbildība par valstiski svarīgu uzdevumu izpildi saistībā ar muitas administrēto nodokļu iekasēšanu un preču muitas kontroli drošības un drošuma prasību ievērošanu, lai nodrošinātu sabiedrības interešu atbilstošu aizsardzību. Pildot amata pienākumus VID Muitas pārvaldē, ņemot vērā valstiski svarīgu uzdevumu izpildi, ir nepieciešama pilna uzticība un iespēja paļauties uz godprātīgu amata pienākumu izpildi.

[2.6] /pers. A/ ar savu rīcību ir pārkāpis ārējo tiesību normu nosacījumus, tostarp Valsts civildienesta likuma 15.panta pirmās daļas 1.punktu (ievērot Latvijas Republikas Satversmi, Latvijai saistošas starptautisko tiesību normas, likumus un citus normatīvos aktus), 15.panta pirmās daļas 3.punktu (apzinīgi, personisko iniciatīvu un darbojoties sabiedrības interesēs, pildīt amata pienākumus priekšniecības likumīgos rīkojumus, atbildēt par savu darbību normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un ievērot Ministru kabineta noteiktos ierēdņa uzvedības principus), 15.panta otro daļu (ierēdnis amata pienākumu izpildes laikā un ārpus tā ar savu rīcību nedrīkst diskreditēt sevi, iestādi un valsti) un 16.panta pirmo daļu (ierēdnis, pildot amata pienākumus, ir atbildīgs par savas darbības vai bezdarbības likumību. Ja ierēdnim rodas šaubas par uzdevuma likumīgumu, viņa pienākums ir atteikties no uzdevuma pildīšanas, rakstveidā informējot amatpersonu, kas devusi uzdevumu); Noteikumu Nr.15 21.punkta prasības (noteic, ka pēc šo noteikumu 20.punktā minēto pārbaudes veicēju pieprasījuma muitas kontroles punktos un muitas kontroles punktu uzraudzībā esošo preču kontroles vietās amatpersonas pienākums ir uzrādīt pārbaudes veicējam pie sevis esošās lietas, savā īpašumā vai lietošanā esošo transportlīdzekli, darbavietu, ģērbtuvi un atpūtas telpas); Ministru kabineta 2001.gada 9.janvāra instrukcijas Nr.1 „Ierēdņa uzvedības principi" (turpmāk – Instrukcija) 2.punktu, 4.punktu, 8.punktu un 12.punktu; Noteikumu Nr.15 21.punktu; VID 2007.gada 8.novembra iekšējo noteikumu Nr.1 „Valsts ieņēmumu dienesta Ētikas kodekss" 6.3.apakšpunktu, 8.punktu, 12.11.apakšpunktu, 12.4.apakšpunktu un 12.5.apakšpunktu; VID 2011.gada 29.augusta iekšējo noteikumu Nr.2 7 „Valsts ieņēmumu dienesta darba kārtības noteikumi" 10.punktu, 78.punktu un 79.punktu; ar VID 2013.gada 8.jūlija rīkojumu Nr.117-a (2.pielikums) apstiprinātā VID Latgales muitas kontroles punktu daļas vecākā muitas uzrauga amata apraksta 3.24.apakšpunktu, 8.1.apakšpunktu un 8.3.apakšpunktu.

[2.7] Atbilstoši Disciplināratbildības likuma 5.panta otrajai daļai disciplinārpārkāpums atzīstams par izdarītu ar nodomu, ja ierēdnis, kas to izdarījis, ir apzinājies savas rīcības prettiesisku raksturu, paredzējis tās nelabvēlīgās sekas un vēlējies vai apzināti pieļāvis šo seku iestāšanos.

/pers. A/ pārkāpumu ir izdarījis ar nodomu. /pers. A/ apzinājās, ka normatīvo aktu prasības viņam kā VID Muitas pārvaldes amatpersonai uzliek pienākumu ievērot VID iekšējās kārtības noteikumus attiecībā uz pienākumu uzrādīt pie sevis esošās lietas pārbaudes veicējiem. /pers. A/ paredzējis savas rīcības nelabvēlīgo seku iestāšanās iespēju, neievēroja pārbaudi veicošo muitas amatpersonu prasības, tādējādi tas ir uzskatāms par rupju iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumu, veicot izvairīšanos no pārbaudes. Lēmumā secināts, ka pieteicējs ir izdarījis disciplinārpārkāpumu, kas paredzēts Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā (amata pienākumu nepamatotu nepildīšanu, ja tā dēļ valsts interesēm nodarīts būtisks kaitējums).

[2.8] Vērtējot soda samērīgumu, norādīts, ka ar /pers. A/ rīcību valsts interesēm nodarīts būtisks kaitējums, /pers. A/ pārkāpumu ir veicis ar nodomu. Disciplinārlietas izmeklēšanas gaitā netika konstatēti vainu mīkstinoši apstākļi. Piemērotais sods – atbrīvošana no amata – ir adekvāts Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā noteiktajam pārkāpumam (būtisks kaitējums valsts interesēm). Piemērojot vieglāku sodu, tiktu negatīvi ietekmēta kopējā darba disciplīna, jo tiktu

radīts priekšstats, ka noteiktās disciplīnas normas nav būtiskas, un tas savukārt var veicināt atbildības sajūtas mazināšanos pret iestādi un ierēdnim noteiktajiem pienākumiem kopumā.

[3] 2015.gada 10.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts /pers. A/ pieteikums, kas balstīts uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Ar rokām pārmeklējot pieteicēju un viņa apģērbu no elkoņiem līdz ceļgaliem, uzdodot pieteicējam noģērbt apavus un zeķes, izmantojot Noteikumu Nr.15 ievērošanas pārbaudē dienesta suni kā instrumentu vai citu palīglīdzekli, dodot sunim komandu apostīt pieteicēju un citus muitas darbiniekus, šīs cilvēka cieņu pazemojošās darbības veicot publiskā vietā – paviljonā, caur kura lielajiem logiem ķermeņa un apģērba pārmeklēšanu ar rokām un apostīšanu ar suni vēroja automašīnu šoferi, Pārbaužu daļas amatpersonas rīkojās pretlikumīgi un pārsniedza savas pilnvaras.

[3.2] Tika pārkāpts disciplinārlietas objektīvās izmeklēšanas princips, jo disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas priekšsēdētājs A.Ņečiporuks, būdams arī 2014.gada 20.jūnija veiktās pārbaudes dalībnieks, taisot 2014.gada 21.oktobra atzinumu, atradās interešu konflikta situācijā. Arī K.Osis nepamatoti darbojās disciplinārlietas izmeklēšanas komisijā, jo viņš pārbaudes gaitā deva padomus Pārbaužu daļas darbiniekiem. Tādējādi šie abi ierēdņi bija personiski ieinteresēti savas prasības un rīcības atzīšanā par tiesisku.

[3.3] Netika ņemts vērā apstāklis, ka pieteicēja darba pieredze iestādē ir 20 gadu garumā, darba rezultātu iepriekšējais novērtējums ir „ļoti labi" un pieteicējam iepriekš nav bijis disciplinārsodu.

[4] Ministrija un VID paskaidrojumos tiesai norāda, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms, pamatojoties uz Sākotnējā lēmumā un Lēmumā norādītajiem argumentiem.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 14.augusta spriedumu pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Pārbaudot, vai, pieņemot Lēmumu, ir ievēroti procesuālie un formālie priekšnoteikumi, tiesa konstatēja sekojošo.

[5.1.1] Disciplināratbildības likuma 19.panta pirmā daļa noteic, ka disciplinārlietu ierosina, ja: 1) ierēdņa darbībai vai bezdarbībai ir visas disciplinārpārkāpuma pazīmes un vienlaikus pastāv šādi apstākļi: a) nav izbeigušās valsts civildienesta attiecības ar ierēdni, b) kopš attiecīgās darbības vai bezdarbības izdarīšanas (pabeigšanas) dienas nav pagājuši vairāk kā divi gadi; 2) iestājies viens no šā panta trešajā, ceturtajā vai piektajā daļā minētajiem gadījumiem.

Savukārt šā likuma 19.panta otrā daļa noteic, ka šā panta pirmās daļas 1.punktā minētajos gadījumos disciplinārlieta ierosināma ne vēlāk kā mēneša laikā pēc tam, kad iestāde saņēmusi informāciju par faktiem vai pati ir konstatējusi faktus, kas liecina par iespējamā disciplinārpārkāpuma izdarīšanu. Par informācijas saņemšanas dienu uzskatāma diena, kad informācija reģistrēta iestādes lietvedībā vai iestādē dokumentāri fiksēts pārkāpuma fakts.

Disciplināratbildības likuma 18.panta 4.punkts noteic, ka tiesības ierosināt disciplinārlietu ir iestādei, kurā ierēdnis pilda valsts civildienestu. Savukārt šā likuma 32.panta pirmā daļa noteic, ka lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu ierēdnis var apstrīdēt augstākā iestādē mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Augstākas iestādes lēmumu ierēdnis var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā (turpmāk – APL) noteiktajā kārtībā.

Likuma 25.panta pirmā daļa noteic, ka lēmumu disciplinārlietā pieņem mēneša laikā no disciplinārlietas ierosināšanas dienas, savukārt šā panta otrā daļa noteic, ka šā panta pirmajā daļā noteikto disciplinārlietas izskatīšanas termiņu var pagarināt APL noteiktajos gadījumos un noteiktajā kārtībā.

Atbilstoši APL 64.panta otrās daļas pirmajam teikumam, ja objektīvu iemeslu dēļ šā panta pirmajā daļā noteikto termiņu nav iespējams ievērot, iestāde to var pagarināt uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no iesnieguma saņemšanas dienas.

[5.1.2] Ar VID 2014.gada 21.jūlija lēmumu Nr.3274-p ierosināta disciplinārlieta pret pieteicēju.

Ar VID 2014.gada 18.septembra lēmumu Nr.4477-p pagarināts disciplinārlietas izmeklēšanas termiņš līdz 2014.gada 10.oktobrim.

Ar VID 2014.gada 21.oktobra lēmumu Nr.4947-p par Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā noteiktā disciplinārpārkāpuma (par amata pienākumu nepamatotu nepildīšanu, ja tā dēļ valsts interesēm nodarīts būtisks kaitējums) izdarīšanu pieteicējam piemērots disciplinārsods – atbrīvošana no amata.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicējs to apstrīdēja.

Ar Ministrijas 2014.gada 29.decembra lēmumu Nr.12-34/182 pagarināts disciplinārlietas izmeklēšanas termiņš līdz 2015.gada 28.martam.

Ar Lēmumu nolemts pieteicējam par Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā minēto pārkāpumu – amata pienākumu, konkrēta rīkojuma vai uzdevuma nepamatotu nepildīšanu – piemērot disciplinārsodu – atbrīvošana no amata.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, tiesa secināja, ka Ministrija Lēmumu pieņēmusi atbilstoši savai kompetencei un termiņš disciplinārsoda uzlikšanai nav pārkāpts.

[5.1.3] Pārbaudot, vai Lēmums satur pārkāptās tiesību normas, tiesa konstatēja, ka Lēmums pamatots ar Valsts civildienesta likuma 15.panta pirmās daļas 1., 3.punktu, 15.panta otro daļu un 16.panta pirmo daļu;; Noteikumu Nr.15 21.punktu; Instrukcijas 2., 4., 8. un 12.punktu; VID 2007.gada 8.novembra iekšējo noteikumu Nr.1 „Valsts ieņēmumu dienesta Ētikas kodekss" 6.3.,8., 12.4., 12.5., 12.6.,12.11.apakšpunktu un 8.punktu; VID 2011.gada 29.augusta iekšējo noteikumu Nr.27 „Valsts ieņēmumu dienesta darba kārtības noteikumi" 10., 78. un 79.punktu; ar VID 2013.gada 8.jūlija rīkojumu Nr.117-a (1.pielikums) apstiprinātā VID Latgales muitas kontroles punktu daļas vecākā muitas uzrauga amata

apraksta 3.24., 8.1. un 8.3.apakšpunktu.

Līdz ar to atzīstams, ka Lēmums satur piemērotās tiesību normas.

[5.1.4] Izvērtējot citus pieteicēja argumentus, kas attiecas uz Lēmuma formāliem pārkāpumiem, tiesa secināja, ka tie nav pamatoti un ir noraidāmi.

[5.1.5] Tiesas ieskatā, Ministrija nav pārkāpusi APL 14.[1]panta noteikumus. Lēmums atbilst APL 67.panta prasībām. Lēmums ir pamatots un izvērtēts. Tāpat no Lēmuma izriet, ka pieteicējam tika dota pilnvērtīga iespēja sniegt paskaidrojumus lietā, kuru pieteicējs arī izmantojis.

Tiesa uzskatīja, ka Ministrija Lēmumā ir sniegusi atbildes uz pieteicēja norādītajiem būtiskākajiem argumentiem, ko pieteicējs norādījis savos paskaidrojumos un sūdzībā. Turklāt jāņem vērā, ka atbilde uz konkrētu argumentu var tikt iekļauta arī pašā administratīvā akta pamatojumā, kas pats par sevi jau var izslēgt privātpersonas paustā pamatojuma piemērošanu.

[5.1.6] Pārbaudot, vai atbildētāji ir izdarījuši lietderības apsvērumus, tiesa atzina, ka tie ir izdarīti.

[5.1.7] Ievērojot minēto, tiesa secināja, ka Lēmumā nav saskatāmi būtiski procesuāli un formāli pārkāpumi, kas būtu par pamatu Lēmuma atcelšanai.

[5.2] Tiesa konstatēja, ka lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem. Pieteicējs neapstrīd arī to, ka 2014.gada 20.jūnijā pārbaudes laikā pieteicējam tika pieprasīts uzrādīt aizmugurējo bikšu kabatu saturu un novilkt kurpes, jo uz naudas esamību norādīja dienesta suns un pieteicējs atteicās novilkt kurpes un uzrādīt aizmugurējo bikšu kabatu saturu.

Lietā ir strīds par minēto faktu juridisko novērtējumu saistībā ar pieteicēja kā muitas amatpersonas pienākumu izpildi, t.i., par disciplinārpārkāpuma sastāva esību pieteicēja darbībās, kā arī par administratīvā akta procesuālo tiesiskumu, cita starp, par piemērotā disciplinārsoda samērīgumu.

[5.3] Disciplināratbildības likuma 36.panta otrā daļa noteic, ka par amata pienākumu, konkrēta rīkojuma vai uzdevuma nepamatotu nepildīšanu vai novēlotu, nolaidīgu vai nekvalitatīvu pildīšanu, tajā skaitā tiesību aktiem neatbilstošu rīcību ar finanšu līdzekļiem, ja tā dēļ valstij vai personai nodarīts būtisks mantisks zaudējums vai valsts interesēm būtisks kaitējums, vai personai būtisks personisks kaitējums, amatpersonai samazina mēnešalgu uz laiku no trim mēnešiem līdz vienam gadam, ieturot līdz 20 procentiem no mēnešalgas; vai pazemina amatā uz laiku līdz trim gadiem; vai atbrīvo no amata vai arī atbrīvo no amata bez tiesībām vienu gadu pretendēt uz amatu valsts pārvaldē.

[5.4] No Sākotnējā lēmuma un Lēmuma pamatojuma izriet, ka pieteicēja darbībās konstatētas šādas minētajā tiesību normā paredzētā disciplinārpārkāpuma pazīmes: 1) pieteicējs nepamatotu nav pildījis konkrētu rīkojumu un amata pienākumus; 2) tā dēļ valsts interesēm nodarīts būtisks kaitējums.

[5.5] No šī sprieduma [5.1.2] punktā minētajām tiesību normām izriet, ka pieteicējam, 2014.gada 20.jūnijā pildot amata pienākumus Terehovas MKP, bija jāievēro Noteikumu Nr.15 14., 15. un 21.punkta prasības – amatpersonai dienesta pienākumu izpildes laikā un vietā drīkst būt līdzi skaidra nauda ne vairāk kā Ls 20 (28,46 *euro*) apmērā (14.punkts), amatpersonai dienesta pienākumu izpildes laikā un vietā nedrīkst būt līdzi ārvalstu valūta (15.punkts) un pēc pārbaudes veicēju pieprasījuma muitas kontroles punktos un muitas kontroles punktu uzraudzībā esošo preču kontroles vietās amatpersonas pienākums ir uzrādīt pārbaudes veicējam pie sevis esošās lietas, savā īpašumā vai lietošanā esošo transportlīdzekli, darba vietu, ģērbtuvi un atpūtas telpas (21.punkts).

Minēto noteikumu 14.punkts arī noteic, ja, uzsākot dienesta pienākumu izpildi, amatpersonai līdzi ir skaidras naudas summa, kas pārsniedz atļauto, to nodod muitas maiņas vadītājam novietošanai seifā. Muitas maiņas vadītājs par to veic ierakstu muitas kontroles punkta maiņas un darba uzdevumu reģistrācijas žurnālā, kurā norāda nodoto naudas summu un banknošu nominālu.

Pieteicējam, uzsākot dienesta pienākumu izpildi, līdzi esošā skaidras naudas summa, kas pārsniedz atļauto, bija jānodod muitas maiņas vadītājam novietošanai seifā.

[5.6] Pieteicējs norāda, ka viņš pēc VID Muitas pārvaldes Pārbaužu daļas vecākā muitas eksperta S.Lapiņa pieprasījuma uzrādīja S.Lapiņam kabatu saturu un izņēma no tām visas lietas.

No lietas materiāliem izriet, ka Pārbaužu daļas amatpersonas (sākotnēji vecākais muitas eksperts A.Erts un vēlāk vecākais muitas eksperts S.Lapiņš) pārbaudes laikā pieprasīja pieteicējam uzrādīt pārbaudes veicējiem pie viņa esošās lietas. Pieteicējs pārbaudes veicējiem uzrādīja tikai bikšu priekšējo kabatu saturu, bet kategoriski atteicās uzrādīt bikšu aizmugurējo kabatu saturu un to, vai kurpēs neatrodas neatļautas lietas. Pieteicējs pārbaudes laikā neizrādīja nekādu iniciatīvu, lai pārbaudes veicējiem nerastos šaubas par iekšējās kārtības noteikumu ievērošanu, pasīvi izturējās pret pārbaudes veicēju prasībām un ar savu rīcību radīja pamatotas aizdomas par neatļautu lietu atrašanos dienesta pienākumu izpildes vietā.

Minēto apstiprina lietā esošie Pārbaužu daļas 2014.gada 20.jūnija akti (*lietas 69. – 70.lapa*), Pārbaužu daļas vecākā muitas eksperta A.Erta 2014.gada 25.jūnija ziņojums (*lietas 66.lapa*), Pārbaužu vecākā muitas eksperta S.Lapiņa 2014.gada 26.jūnija ziņojums (*lietas 65.lapa*), Pārbaužu daļas vecākā muitas eksperta A.Ņečiporuka 2014.gada 25.jūnija ziņojums (*lietas 63. – 64.lapa*), muitas maiņas vadītāja p.i. I.Golubovas 2014.gada 20.jūnija paskaidrojums (*lietas 62.lapa*) un VID Muitas pārvaldes Latgales MKP vadītāja G.Loita 2014.gada 3.oktobra paskaidrojums (*lietas 93.lapā*), no kuriem izriet, ka pieteicējam saskaņā ar Noteikumu Nr.15 21.punktu tika pieprasīts uzrādīt aizmugurējo bikšu kabatu saturu un novilkt kurpes, jo uz naudas esamību norādīja dienesta suns. Pieteicējs atteicās novilkt kurpes un uzrādīt aizmugurējo bikšu kabatu saturu.

[5.7] Pieteicējs norāda, ka dienesta suņa izmantošana minētās pārbaudes veikšanā bija prettiesiska.

Tiesa minēto pieteicēja argumentu atzina par nepamatotu. Dienesta suņa izmantošana tika paredzēta VID Muitas pārvaldes Pārbaužu daļas pārbaudes plānā Terehovas MKP Nr.7 (*lietas 59. – 60.lapa*). Tāpat no lietas materiāliem izriet,

ka visas darbības tika veiktas korekti un analoģiski tām darbībām, kas tiek veiktas attiecībā uz robežšķērsotājiem, lai identificētu nedeklarētas skaidras naudas pārvietošanas pāri muitas robežai gadījumus un saskaņā ar 2013.gada 19.jūnija iekšējo noteikumu Nr.35 „Kārtība darbam ar darba suni" prasībām (*lietas 110 – 115.lapa*).

[5.8] Ar VID 2013.gada 8.jūlija rīkojumu Nr.117-a apstiprinātā VID Latgales muitas kontroles punktu daļas vecākā muitas uzrauga amata apraksta 3.32.apakšpunktā noteikts pieteicēja pienākums ievērot un izpildīt normatīvos aktus (tajā skaitā darba kārtības, ētikas kodeksa, darba aizsardzības noteikumus) Ministrijas, VID un Pārvaldes apstiprinātos dokumentus (*lietas 76. – 79.lapa*). Ar minēto amata aprakstu pieteicējs iepazinies un pret parakstu vienu amata apraksta eksemplāru saņēma 2013.gada 23.jūlijā.

Pieteicējs šos amata apraksta pienākumus – ievērot un izpildīt normatīvos aktus – veicis paviršu, nav izpildījis Noteikumu Nr.15 21.punkta prasības. Bez tam tiesa konstatēja, ka pieteicējs 2014.gada 20.jūnijā nav izpildījis Terehovas MKP virsuzrauga A.Šarkovska un Latgales MKP vadītāja G.Loita telefoniskus rīkojumus uzrādīt aizmugurējo bikšu kabatu saturu un novilkt kurpes, jo uz naudas esamību norādīja dienesta suns. Līdz ar to tiesa piekrita iestādes secinājumam, ka pieteicējs nav pildījis amata pienākumus un konkrētus rīkojumus. Novērtējot pieteicēja argumentus par pārbaudes veicēju prettiesiskām darbībām un nekompetenci, tiesa nekonstatēja, ka jebkāds no pieteicēja norādītajiem apstākļiem būtu atzīstams par disciplināratbildību izslēdzošu. Tāpat tiesa nekonstatēja iestādes kļūdas, norādot Lēmuma pamatā esošās materiālo tiesību normas.

Pamatojoties uz minēto, tiesa secināja, ka pieteicējs, uzrādot pārbaudes veicējiem tikai tos priekšmetus, kuri atradās formas tērpu priekšējās kabatās, bet atsakoties uzrādīt aizmugurējo bikšu kabatu saturu un novilkt kurpes, jo uz naudas esamību tur norādīja dienesta suns, nav izpildījis Noteikumu Nr.15 21.punkta prasības.

Līdz ar to secināms, ka Lēmumā pamatoti konstatēts, ka pieteicējs nav pildījis amata pienākumus, kas ir viena no Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā noteiktajām pārkāpuma sastāva pazīmēm.

[5.9] Disciplināratbildības likuma 15.panta piektajā daļā noteikts, ka par būtisku kaitējumu valsts interesēm uzskatāma ierēdņa apzināta nepakļaušanās likumam, rīkojumam, tiesas spriedumam, ja šīs nepakļaušanās rezultātā zudusi uzticība disciplinārpārkāpuma izdarītājam kā valsts amatpersonai.

Ņemot vērā disciplinārpārkāpuma izdarīšanas faktisko izpausmi un pieteicēja vainas formu (nodomu), tiesa nesaskatīja pamatu apšaubīt iestādes secinājumu, ka pieteicējs ir nodarījis būtisku kaitējumu valsts interesēm Disciplināratbildības likuma 15.panta piektās daļas izpratnē, kas ir pamats pārkāpuma kvalifikācijai atbilstoši Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajai daļai.

Tiesa atzina par pamatotu iestādes norādīto, ka ar savu rīcību pieteicējs ir diskreditējis sevi kā valsts amatpersonu un zaudējis cieņu un uzticību, jo nav iespējams paļauties uz viņa turpmākās rīcības tiesiskumu un pamatotību, veicot dienesta pienākumus, kas saistīti ar muitas kontroles pasākumu veikšanu un kontrabandas apkarošanu.

VID Muitas pārvaldes amatpersonai ir jābūt ar nevainojamu reputāciju, atbildīgi jāpilda dienesta pienākumi. Muitas amatpersonas, kura pilda amata pienākumus MKP, izdarītie pārkāpumi ir atzīstami par muitas amatpersonas necienīgu rīcību un mazina uzticību muitas amatpersonām kopumā. Nav pieļaujama bezatbildīga attieksme pret saviem dienesta pienākumiem un vienlaikus arī pret kolēģiem. Disciplinārpārkāpuma raksturs pats par sevi norāda uz pieteicēja bezatbildīgo attieksmi pret saviem darba pienākumiem.

Tādējādi disciplinārpārkāpuma rezultātā tika nodarīts kaitējums valsts interesēm – VID cieņai un uzticībai, jo, zinot, ka VID amatpersona izdara šādus pārkāpumus, zūd uzticība un cieņa visam VID, kā arī ir zudusi uzticība tam, ka pieteicējs savus pienākumus turpmāk pildīs pienācīgi un muitas kontroli veiks atbilstoši visām prasībām.

[5.10] Pieteicējs norāda, ka tika pārkāpts disciplinārlietas objektīvās izmeklēšanas princips, jo disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas priekšsēdētājs A.Ņečiporuks, būdams arī 2014.gada 20.jūnija veiktās pārbaudes dalībnieks, taisot 2014.gada 21.oktobra atzinumu, atradās interešu konflikta situācijā.

Saistībā ar šo argumentu tiesa norādīja, ka ar VID ģenerāldirektores 2014.gada 21.jūlija lēmumu Nr.3274-p „Par disciplinārlietas ierosināšanu" izveidoja disciplinārlietas izmeklēšanas komisija četru amatpersonu sastāvā, , par komisijas sastāvu pieteicējs bija informēts disciplinārlietas izmeklēšanas sākumā, bet nav izteicis iebildumus pret komisijas sastāvu. Pieteicēja iebildumi par A.Ņečiporuku parādījās tikai pēc komisijas atzinuma sastādīšanas, par pārējo trīs VID disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas locekļu objektivitāti /pers. A/ nav izteicis šaubas. 2014.gada 21.oktobra atzinumu VID ģenerāldirektorei ir parakstījuši visi komisijas locekļi, viņu viedokļi bija līdzīgi. Ievērojot minēto, tiesa neredzēja pamatu apšaubīt A.Ņečiporuka objektivitāti atzinuma sagatavošanā. Turklāt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu pieteicējam ir pieņēmusi VID ģenerāldirektore, nevis minētā komisija.

Tiesa arī norādīja, ka no lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs ar savu rīcību ir apliecinājis, ka līdz disciplinārlietas ierosināšanai pret viņu VID Muitas pārvaldes Pārbaužu daļas amatpersonu rīcībā nav saskatījis nekādus normatīvo aktu pārkāpumus, bet disciplinārlietas izmeklēšanas laikā norādītie fakti ir izmantoti vienīgi, lai attaisnotu savu prettiesisko rīcību.

[5.11] Pieteicējs tiesas sēdē norādīja, ka viņam piemērotais sods ir pārāk bargs, jo līdzīgās situācijās iestāde citiem darbiniekiem, piemēram, /pers. B/, nav piemērojusi atbrīvošanu no amata. Precizēt savu argumentu pieteicējs nevarēja.

Vienlīdzības princips pieprasa, lai vienādos faktiskajos un tiesiskajos apstākļos iestāde un tiesa pieņemtu vienādus lēmumus (*APL 6.pants, Latvijas Republikas Satversmes 91.pants*). Vienlīdzības principu piemēro trijos soļos. Vispirms tiek salīdzinātas situācijas, lai konstatētu, vai tās ir vienādas vai dažādas. Tad tiek konstatēts, vai attieksme ir vai nav atšķirīga. Ja tā ir atšķirīga, tad izvērtē, vai atšķirīgā attieksme ir attaisnojama (*sk.: E.Levits. Latvijas Republikas Satversmes 91.panta komentārs. Grām.: Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 94.lpp.*).

Tiesa konstatēja, ka saskaņā ar Ministrijas disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas 2015.gada 10.marta lēmumu Nr.12-34/26 „Par /pers. B/ piemēroto disciplinārsodu – atbrīvošana no amata" (*lietas 125. – 127.lapa*) VID Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punktu daļas Muitas kontroles punkta vecākajam muitas uzraugam /pers. B/ piemērots disciplinārsods – mēnešalgas samazināšana uz 12 mēnešiem, ieturot 20 procentus no mēnešalgas. No lēmuma izriet, ka /pers. B/, lai arī novēloti, tomēr pakļāvās pārbaudes veicēju prasībām (/pers. B/ pārbaude tika veikta tajā pašā vietā un laikā, kad arī pieteicējam). Ievērojot minēto, /pers. B/ un pieteicējam piemērotie disciplinārsoda veidi atšķiras. Līdz ar to pieteicējs salīdzinājumā ar /pers. B/ neatrodas vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos, jo pieteicējs pat neuzskata, ka ir izdarījis disciplinārpārkāpumu.

[5.12] Apkopojot šajā spriedumā norādīto, tiesa atzina, ka Lēmums atzīstams par tiesisku un pamatotu, bet pieteicēja pieteikums par nepamatotu un noraidāmu.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 14.augusta spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā papildus pieteikumā minētajam norādīti šādi argumenti.

[6.1] Pirmās instances tiesa nav devusi novērtējumu pieteicēja argumentiem, ka pārbaudes veicēju rīcība un prasības bija nepamatotas, jo neatbilda Noteikumu Nr.15 21.punktam, jo amatpersonai ir pienākums pašai izņemt no kabatas pie sevis esošās lietas, nevis tikt pakļautai aptaustīšanai un suņa apostīšanai; ka pārbaudes veicēji pārkāpa savas pilnvaras, piemērojot muitas darbinieku pārbaudē citus iekšējos normatīvos aktus (2013.gada 19.jūnija iekšējos noteikumus Nr.35 „Kārtība darbam ar darba suni"), kas paredzēti citu attiecību regulēšanai – attiecībā uz robežu šķērsojošām fiziskām personām, un kas nav piemērojams pēc analoģijas uz citām nozarēm. Noteikumi Nr.15 un VID 2014.gada 18.jūlija iekšējie noteikumi Nr.55 „Valsts ieņēmumu dienesta darba kārtības noteikumi" nenoteic, ka muitas amatpersonas kontroles procesā var izmantot speciālos rīkus vai līdzekļus, to nenoteic arī ārējie normatīvie akti. Pārbaudi veicošo darbinieku rīcība, izmantojot dienesta suni, nekļūst likumīga tikai tāpēc, ka tā paredzēta Pārbaudes plānā.

Pretēji pirmās instances tiesas spriedumā norādītajam, dienesta suns nenorādīja uz naudas esamību bikšu aizmugurējās kabatās. Bikšu kabatas bija tukšas. Tāpat prasība novilkt apavus un zeķes nebija pamatota ne ar vienu normatīvu aktu. Nav norādīts neviens vecākā muitas uzrauga amata pienākums, kas ietver prasību novilkt kurpes un zeķes pārbaudes veicēju aizdomu kliedēšanai.

[6.2] Arī attiecībā uz /pers. B/ veikto pārbaudi pārbaudes veicēju prasība novilkt kurpes un apģērbu bija ne tikai nelikumīga, bet arī cilvēku cieņas pazemojoša; attiecībā uz pieteicēja disciplinārlietu nav nozīmes, ka /pers. B/ prasību izpildīja. Turklāt par /pers. B/ pārbaudē pieļautajiem pārkāpumiem tika ierosināta disciplinārlieta pret VID Pārbaužu daļas darbiniekiem, tajā skaitā A.Ņečiporuku.

[6.3] Ne tikai tas, ka A.Ņečiporuks darbojās disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas sastāvā, bet arī tas, ka viņš savā 2014.gada 25.jūnija ziņojumā sniedza nepatiesas ziņas par pārbaudes ar dienesta suni veikšanas vietu (norādot, ka pārbaude notika atsevišķā telpā Terehovas MKP centrālajā paviljonā), liecina par A.Ņečiporuka atrašanos interešu konflikta situācijā. Arī K.Osis jau pārbaudes veikšanas laikā telefonsarunā ar A.Ņečiporuku norādīja, ka nepieciešams kvalitatīvi sagatavot visus nepieciešamos dokumentus, lai būtu pamats pieteicēju sodīt pēc iespējas bargāk. Tādējādi abu amatpersonu attieksme pret izskatāmo lietu bija izveidojusies vēl pirms visu faktu konstatēšanas un izvērtēšanas. Iestādei pašai bez pieteicēja iebildumu izteikšanas bija jākonstatē un jānovērš interešu konflikta apstākļi. Arī šo apstākli tiesa nav vērtējusi. Tas, ka Sākotnējo lēmumu pieņēmusi VID ģenerāldirektore, nevis komisija, nav pamatojums komisijas objektivitātei.

[6.4] Ievērojot minēto, pirmās instances tiesa nav pārbaudījusi svarīgus un nozīmīgus lietas apstākļus, līdz ar to objektīvi neizvērtējot Lēmuma atbilstību likuma prasībām.

[7] VID rakstveida paskaidrojumos par apelācijas sūdzību norāda, ka apelācijas sūdzību neatzīst un uztur iepriekš lietas izskatīšanas laikā sniegtos paskaidrojumus. Papildus norādīts sekojošais.

[7.1] Pirmās instances tiesa ir vērtējusi pārbaudītāju tiesības veikt pieteicēja pārbaudi. Pārbaudes ietvaros 2014.gada 20.jūnijā saskaņā ar Noteikumu Nr.15 22.punktu sastādīti divi akti, kuros norādīts, ka, veicot iekšējās kārtības noteikumu ievērošanas pārbaudi, pieteicējs atteicās izpildīt pārbaudes veicēju un muitas maiņas vadītāja p.i. I.Golubovas likumīgās prasībās uzrādīt pie sevis esošās lietas.

[7.2] Disciplinārlietā nav konstatēts, ka S.Lapiņa un A.Ņečiporuka darbībās būtu atkāpes no normatīvajos aktos noteiktā un ka starp viņiem un pieteicēju pastāvēja konflikts. Šāds pieteicēja viedoklis ir subjektīvs. Pieteicējs nav norādījis konkrētus faktus, kas liecinātu par disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas neobjektivitāti.

[7.3] Pieteicējs, salīdzinot ar /pers. B/, neatrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos, savukārt argumenti attiecībā uz pārbaudītājas S.Minkevičas un A.Ņečiporuka piemēroto disciplinārsodu neattiecas uz pieteicēja disciplinārsodu.

[7.4] Disciplinārsods pieteicējam piemērots, ņemot vērā dažādus faktorus, iestādes ir pareizi izmantojušas tām noteikto rīcības brīvību.

[8] Ministrija rakstveida paskaidrojumos par apelācijas sūdzību norāda, ka apelācijas sūdzību neatzīst un uztur iepriekš lietas izskatīšanas laikā sniegtos paskaidrojumus. Papildus norādīts, ka amatpersonai /pers. B/ pārbaude veikta pēc tam, kad /pers. B/ aizbēga no pārbaudes veicējas S.Minkevičas; pārbaužu suns neuzrādīja, ka pie būtu nauda.

[9] Saskaņā ar APL 245. un 304.panta pirmo daļu lieta tiek izskatīta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[10] Administratīvā apgabaltiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā kopsakarā ar apelācijas sūdzības argumentiem un administratīvā procesa dalībnieku sniegtajiem paskaidrojumiem, atzīst, ka pieteicēja apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[11] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, to neatkārtojot.

[12] Pieteicēja apelācijas sūdzībā izteiktos argumentus apgabaltiesa atzīst par nepamatotiem.

[12.1] Pieteicējs apelācijas sūdzībā ir izteicis iebildumus, ka viņa pārbaudē netika ievēroti normatīvie akti, konkrēti, pārbaudē izmantots dienesta suns.

Apgabaltiesa uzskata, ka pieteicējam un viņa pārbaudi veicošajām personām ir jāievēro gan ārējie, gan iekšējie normatīvie akti, tomēr attiecībā uz pieteicēju kā iestādei īpaši pakļautu personu ir iespējams piemērot tādās pašas prasības kā attiecībā uz privātpersonu, šīs prasības detalizēti nenoregulējot iekšējos normatīvajos aktos. Jā reiz ar naudas meklēšanas dienesta suni pārbaudi ir pieļauts veikt jebkurai muitas kontroles zonā esošajai privātpersonai, šis pašas prasības nav atzīstamas par aizskarošam attiecībā uz dienestā esošu amatpersonu, kura ir iepazīstināta ar saviem amata pienākumiem, kas, citstarp, paredz arī to, ka amatpersonai pēc pārbaudes veicēju pieprasījuma jāuzrāda pie tās esošos priekšmetus un naudu.

Attiecīgi VID amatpersonām, veicot pieteicēja pārbaudi, bija tiesības situācijas noskaidrošanā izmantot adekvātus līdzekļus, tostarp pārbaudi ar darba suni, tiktāl, ciktāl šo līdzekļu piemērošana būtiski neaizskar būtiskas pieteicēja cilvēktiesības. Apgabaltiesas ieskatā, VID amatpersonu izmantotais pieteicēja pārbaudes līdzeklis – pārbaude ar darba suni – bija pieteicēja personu vismazāk aizskarošais veids, atšķirībā no personas fiziskas pārmeklēšanas, un tā būtiski neaizskāra pieteicēja cilvēktiesības. Pieteicējam bija saprotams, kāds uzdevums darba sunim tika dots un kāda ir suņa reakcija meklējamā priekšmeta atrašanas gadījumā, t.i., pieteicējam kā muitas amatpersonai bija zināms, ka darba suns apdraudējumu viņa dzīvībai un veselībai neradīs (*sk. arī Administratīvās apgabaltiesas 2015.gada 16.septembra sprieduma lietā Nr.A420413514 11.punktu, spriedums stājies spēkā 2015.gada 17.oktobrī*).

[12.2] Administratīvā apgabaltiesa secina, ka attiecībā uz pieteicēju nav pārkāpts vienlīdzības princips, jo pieteicējs nav atradies salīdzināmā situācijā ar VID Muitas pārvaldes Latgales muitas kontroles punktu daļas Muitas kontroles punkta vecāko muitas uzraugu /pers. B/, kuram par disciplinārpārkāpuma – amata pienākuma nepamatotu nepildīšanu, ja tās dēļ valstij nodarīts būtisks kaitējums – piemērots disciplinārsods – mēnešalgas samazināšana uz gadu, ieturot 20 procentus no mēnešalgas.

Jāņem vērā, ka /pers. B/, kuram pārbaude tika veikta tajā pašā vietā un laikā, kad arī pieteicējam, lai arī novēloti (sākotnēji vairākkārt dodoties prom no pārbaudes veicējas S.Minkevičas, atstājot pārbaudes veicējas un citu muitas amatpersonu redzes loku, kā arī atbrīvojoties no lietām, kas bija jāuzrāda, un pēc tam pakļaujoties pārbaudes veicējas prasībām), tomēr pakļāvās pārbaudes veicējas norādēm uzrādīt pie viņa esošās lietas, un pats norādīja, ka pie viņa atradās 10 *euro*, ko viņš izmeta; /pers. B/ tika pārbaudīts ar naudas meklēšanas suni un pie viņa netika konstatētas lietas, kuras nav atļauts glabāšana pie sevis MKP teritorijā.

Savukārt pieteicējs arī pēc dienesta suņa izmantošanas nepakļāvās pārbaudes veicēju prasībām un kategoriski atteicās uzrādīt naudu, uz kuras esību viņā apģērbā norādīja dienesta suns, tādējādi nenovēršot pārbaudes veicēju pamatotas šaubas par pārkāpuma izdarīšanu. Minētais izriet no 2014.gada 20.jūnijā sastādītiem aktiem par iekšējās kārtības noteikumu ievērošanas pārbaudi (*lietas 69. un 70.lapa*), kā arī pārbaudes veicēju sniegtajiem paskaidrojumiem par faktiskajiem apstākļiem, kas sniegti drīz pēc 2014.gada 20.jūnijā pārbaudes pabeigšanas (*A.Erta paskaidrojams lietas 62.lapā*), kā arī pēc vēlākiem pārbaudes veicēju sniegtajiem ziņojumiem (*lietas 63. – 64., 65.lapa*).

Šādi atšķirīgie apstākļi arī ir par pamatu pieteicējam un /pers. B/ atšķirīgi piemērojamiem disciplinārsodiem.

Ievērojot minēto, nav pamatots pieteicēja arguments, ka attiecībā uz viņa disciplinārlietu nav nozīmes, ka /pers. B/ prasību izpildīja, jo tieši šis apstāklis ir norāda uz būtisku atšķirību starp abām lietām.

[12.3] Augstākā tiesas judikatūrā atzīts, ka disciplinārlietas izskatīšana un soda piemērošana ir individualizēta procedūra, kuras gala rezultātu ietekmē vairāku apstākļu kopums, kas minēti Disciplināratbildības likuma 15.panta pirmajā daļā. [..] Vienas iestādes ietvaros jābūt ievērotai konsekventai praksei attiecībā uz soda apmēru par līdzīgiem disciplinārpārkāpumiem. Tas atbilst tiesiskās vienlīdzības principam (sk., Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2014.gada 31.oktobra spriedumā lietā punktu).

Apgabaltiesa, pārbaudot lietas materiālus, nekonstatē, ka amatpersonas, kas veica pieteicēja pārbaudi, būtu pārkāpušas tiesību normu nosacījumus un būtiski aizskārušas pieteicēja tiesības. Šajā lietā par pieteicējam veiktās pārbaudes norisi pret S.Minkeviču un A.Ņečiporuku nav ierosināta disciplinārlieta (kā tas ir bijis /pers. B/ lietā), līdz ar to atzīstams, ka pieteicēja arguments par S.Minkevičai un A.Ņečiporukam piemēroto disciplinārsodu par citu notikumu, kuram nav saistības ar pieteicēja pārbaudes gaitu, nav tiesiski nozīmīgs izskatāmajā lietā.

[12.4] Attiecībā uz pieteicēja iebildumiem par VID Muitas pārvaldes Pārbaužu daļas vecākā muitas eksperta A.Nečiporuka iekļaušanu VID disciplinārlietas izmeklēšanas komisijā, apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

Pieteicējs norāda, ka A.Ņečiporuks norādīja nepareizu pieteicēja pārbaudes ar suni veikšanas vietu, kas norāda uz viņa ieinteresētību.

Apgabaltiesa konstatē, ka 2014.gada 25.jūnija A.Ņečiporuka ziņojumā (*lietas 63. – 64.lapa*) norādīts, ka pārbaudes laikā pieteicējs tika uzaicināts uz atsevišķu telpu Terehovas MKP centrālajā paviljonā, kur I.Vucens ar naudas meklēšanas suni veica pieteicēja pārbaudi. Savukārt no 2014.gada 25.jūnija A.Erta ziņojuma (*lietas 66.lapa*) , 2014.gada 25.jūnija I.Vucena ziņojuma (*lietas 96.lapa*) un 2014.gada 26.jūnija S.Lapiņa ziņojuma (*lietas 65.lapa*) izriet, ka pieteicēja pārbaude ar naudas meklēšanas suni notika 2.paviljonā.

No minētajiem amatpersonu ziņojumiem secināms, ka pieteicēja pārbaude tika veikta pieteicēja darba telpā Terehovas MKP eksporta joslas 2.paviljonā, kur arī atradās pieteicēja darba vieta. Vērtējot kopsakarā šos ziņojumus, secināms, ka jau sākotnēji pieteicēja pārbaude tika veikta 2.paviljonā, ko uzsāka veikt S.Lapiņš un A.Erts, savukārt, A.Ertam saņemot citu uzdevumu, pārbaudi turpināja S.Lapiņš, nemainot telpas; pēc kāda laika šajā telpā ieradās A.Ņečiporuks, pēc kura pieprasījuma tika izsaukts arī I.Vucens ar dienesta suni; vēlāk pieteicējs tika pavadīts uz Terehovas MKP galveno ēku, lai pārbaudē iesaistītu muitas maiņas vadītāja p.i. I.Golubovu, kuras prasības pieteicējs arī ignorēja.

Ievērojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīts, ka A.Ņečiporuka norādītais par pieteicēja pārbaudes veikšanu atsevišķā telpā centrālajā paviljonā ir neprecizitāte paskaidrojumos, kurai nav būtiskas nozīmes, jo no citiem lietā esošajiem pierādījumiem ir precīzi konstatējama pārbaudes ar suni veikšanas vieta, uz kuru norāda arī pieteicējs – Terehovas MKP 2.paviljons. Šī neprecizitāte vienas no amatpersonu, kas veica pārbaudi, paskaidrojumos, neietekmē pārbaudē konstatētos faktus, kas liecina par pieteicēja izdarīto pārkāpumu.

Apgabaltiesa neatzīst par ticamu pieteicēja norādi apelācijas sūdzībā, ka K.Osis jau pārbaudes veikšanas laikā telefonsarunā ar A.Ņečiporuku esot norādījis, ka nepieciešams kvalitatīvi sagatavot visus nepieciešamos dokumentus, lai pieteicēju bargi sodītu. Kā izriet no paša pieteicēja norādes, iespējamā telefonsaruna notika starp K.Osi un A.Ņečiporuku, un, ja arī šāda saruna notika, pieteicējs nevarēja zināt, ko K.Osis teica A.Ņečiporukam, jo pieteicējs nebija šādas telefonsarunas dalībnieks; šāds K.Oša sarunas saturs ir tikai pieteicēja pieņēmums.

No lietas materiāliem ir secināms, ka A.Nečiporuks piedalījās iekšējās kārtības noteikumu ievērošanas pārbaudē Terehovas MKP un viņam jau pārbaudes laikā kļuva zināmi pārbaudē atklātie fakti saistībā ar pieteicēja rīcību. 2014.gada 20.jūnijā pārbaužu aktus par iekšējās kārtības noteikumu ievērošanu Terehovas MKP sastādīja un parakstīja amatpersonas A.Erts, S.Lapiņš un I.Vucens (vienu no aktiem parakstīja arī I.Golubova), savukārt A.Nečiporuks nebija šos aktus parakstījis (*lietas 69. un 70.lapa*). Pirms iekļaušanas VID disciplinārlietas izmeklēšanas komisijā A.Nečiporuks nav pieņēmis lēmumus par pārkāpuma konstatēšanu pieteicēja darbībās vai paudis viedokli par pieteicēja atbildību par pārkāpumu izdarīšanu. Līdz ar to apgabaltiesa neuzskata, ka apstāklis, ka VID Muitas pārvaldes Pārbaužu daļas vecākais muitas eksperts A.Nečiporuks piedalījās VID iekšējās kārtības noteikumu ievērošanas pārbaudē Terehovas MKP, ierobežoja VID vadības tiesības iekļaut viņu disciplinārlietas izmeklēšanas komisijā un ka šī apstākļa dēļ būtu apšaubāma A.Nečiporuka objektivitāte, pieņemot lēmumu par pieteicēja disciplinārpārkāpumu konstatēšanu, vai komisijas pieņemtā lēmuma tiesiskums. Apgabaltiesas ieskatā, persona, kas piedalījās pārbaudē, labāk pārzina faktiskos notikuma apstākļus, un tas vien, ka amatpersona piedalījās pārbaudē, *a priori* neliecina par tās neobjektivitāti. Pieteicējs, izņemot apstākli, ka A.Nečiporuks ir veicis pārbaudi Terehovas MKP (kuras gaitu apgabaltiesa atzīst par tiesisku), nenorāda kādus citus konkrētus un objektīvus apstākļus, kas norādītu uz A.Nečiporuks iespējamo ieinteresētību konkrētajā lietā, un arī apgabaltiesa šādus apstākļus lietā nekonstatē.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 245., 304., 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

Noraidīt /pers. A/ pieteikuma par Finanšu ministrijas disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas 2015.gada 6.februāra lēmuma Nr.12-34/16 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente	*(personiskais paraksts)*	K.Krastiņa
Tiesneses	*(personiskais paraksts)*	L.Vīnkalna
	(personiskais paraksts)	A.Zariņa